

ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ

«БЕКІТЕМІН»

Шерхан Мұртаза
Атындағы Халықаралық
Тараз университетінің
ректоры, п.ғ.д., профессор
_____ М.Н.Сарыбеков
«08» қыркүйек 2025 ж.

ИНТЕГРАЛДЫ ГРА ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

СМЖЕ 3-2-9-2023

Қызмет бабында пайдаланылатын басылым

Тараз 2025 ж.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

АЛҒЫ СӨЗ

1. ӘЗІРЛЕНДІ ЖӘНЕ
ЕНГІЗІЛДІ:
ӘЗІРЛЕГЕНДЕР:
 - Академиялық саясат басқармасымен
 - Академиялық саясат басқармасының басшысы
А.Н.Наренова
2. КЕЛІСІЛДІ:
 - Академиялық жұмыстар жөніндегі проректор
А.С. Кадырова
3. УНИВЕРСИТЕТ РЕКТОРЫНЫҢ 05.09.2025.Ж. №01/001 ӨКІМІМЕН БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ
ЕНГІЗІЛДІ.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҰҚ НҰ 6-2023

МАЗМҰНЫ

1	Интегралды GPA контекстінің өзектілігі.....	4
2	Жалпы ережелер.....	4
3	Бағалаудың жалпы тәсілдері.....	5
4	iROS зерттеушілік құзыреттерін бағалау.....	6
5	SSCI әлеуметтік құзыреттерін бағалау тәртібі.....	8
6	Білім алушылардың мотивациялық саясаты.....	12
7	Интегралды GPA формуласы.....	13
8	Жастар саясаты және тәрбие жұмысы басқармасының iROS есептеу тәртібі.....	13
9	Әлеуметтік GPA есептеу формасы.....	14
10	Студенттің iROS есептеу тәртібінің ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар басқармасы.....	14
11	Ғылыми GPA есептеу формасы.....	15
12	Келісу парағы.....	16
13	Танысу парағы.....	17
14	Өзгерістерді тіркеу парағы.....	18

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҰҚ НҰ 6-2023

1. ИНТЕГРАЛДЫ GPA КОНТЕКСТІНІҢ ӨЗЕКТІЛІГІ

1. Білім экономикасының корпоративтік субъектілері ретінде позицияланатын жоғары оқу орындары қоғамда бірнеше миссияны орындайды:

Университет 1.0 – білім беру институты;

Университет 2.0 – оқыту және зерттеу;

Университет 3.0 – оқыту, зерттеу және білімді коммерцияландыру;

Университет 4.0 – оқыту, зерттеу, білімді коммерцияландыру және қоғамдық өмірге әлеуметтік белсенділікпен қатысу.

2. Қазіргі әлемдегі жоғары оқу орындарының миссияларының кеңеюі студенттердің рөлін өзгерту қажеттілігін туғызады, себебі оқу орындары студенттерге академиялық ортаға сай дағдылар мен құзыреттерді қалыптастыруы тиіс.

3. Жоғары оқу орындарының білім беру қызметі мен оқу бағдарламалары студентке бағытталған оқыту принципіне негізделеді, өйткені олар жеке білім алу қажеттіліктерін, қызығушылықтары мен мақсаттарын, сондай-ақ мәдени дәстүрлерін ескере отырып, тұлғаның дамуын қамтамасыз етуге бағытталған.

4. Зерттеуге бағытталған оқыту (Research Oriented Study, әрі қарай – ROS) – ғылыми бағытталған оқыту технологиялары негізінде оқушылардың зерттеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған білім беру тәсілі. ROS-тың мақсаты: оқу пәндері аясында жүйелі түрде жеке немесе топтық зерттеу тапсырмаларын (жобаларын) орындау арқылы зерттеу құзыреттерін қалыптастыру; ғылыми-зерттеу жұмысына ынтаны арттыру және мотивацияны көтеру; студенттердің бәсекеге қабілеттілігін арттыру.

Зерттеуге бағытталған оқыту университеттерге студенттердің білім, идея, көзқарас және дағдыларын дамытуға ынталандыру, қолдау және дамыту арқылы өз миссиясын орындауға мүмкіндік береді, бұл әрі қарайғы оқыту мен кәсіби мансапта қажет болады.

5. «Жұмсақ дағдыларды» (soft skills) кәсіби дағдылармен (hard skills) қатар дамыту университеттің барлық миссияларын іске асыруға ықпал етеді және түлектердің бәсекеге қабілеттілігін арттырады.

2. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

6. Білім алушылардың жетістіктерін IGPA ескере отырып бағалау жөніндегі интегралды GPA туралы осы Ереже (бұдан әрі – Интегралды GPA туралы ереже) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 20 маусымдағы №288 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары білім алушыларының интегралды, оның ішінде әлеуметтік GPA-ны пилоттық режимде енгізу туралы ережесінің (бұдан әрі – Интегралды GPA-ны енгізу туралы ереже) негізінде әзірленді.

7. Интегралды GPA туралы ереже білім алушылардың зерттеушілік және әлеуметтік құзыреттерін интегралды GPA арқылы бағалаудың тәртібі мен ұйымдастырылуын айқындайды.

8. Интегралды GPA туралы ережеде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) білім алушының академиялық жетістіктері – жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламасы бойынша оқу кезеңінде меңгерілген білім, дағды және құзыреттер жиынтығы, оның оқу жетістіктерінің, зерттеушілік дағдыларының және әлеуметтік құзыреттерінің жалпы деңгейін сипаттайды;

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

2) академиялық жетістіктердің интегралды орташа балы (IGPA (Айджиписэй)) – білім алушының белгілі бір кезеңдегі академиялық үдерісте қол жеткізген нәтижелерін (үлгерімін), зерттеушілік дағдыларын және әлеуметтік құзыреттерін кешенді бағалау. IGPA оқу жетістіктерінің 0,5 үлесі, зерттеушілік дағдылардың 0,35 үлесі және әлеуметтік құзыреттердің 0,15 үлесінің қосындысы ретінде есептеледі;

3) үлгерімнің орташа балы (Grade Point Average (Грэйд Поинт Аверидж) – GPA) – таңдалған білім беру бағдарламасы бойынша белгілі бір кезеңдегі оқу жетістіктері деңгейінің орташа салмақталған бағасы (оқу жұмысының барлық түрлері бойынша кредиттер санының қорытынды бағаның сандық баламасына көбейтінділері қосындысының осы кезеңдегі кредиттердің жалпы санына қатынасы);

4) білім алушының зерттеушілік жетістіктері (iROS (АйРОС) – Indicators of Research-Oriented Study) – білім алушының зерттеу және жобалық қызметі (соның ішінде хакатондар мен стартаптарға қатысуы) барысында қалыптасатын зерттеушілік дағдылары мен құзыреттерінің жиынтығы. Олар индикаторлар арқылы өлшеніп, зерттеушілік дағдылардың орташа балын көрсетеді;

5) білім алушының әлеуметтік және спорттық жетістіктері (SSCI (ЭсЭсСиАй) – Social and Sporty Competition Indicators) – қоғамдық қызмет (қоғамға қызмет ету (community service), оның ішінде волонтерлік қызмет), әлеуметтік және спорттық қызмет барысында қалыптасатын дағдылар мен құзыреттер жиынтығы. Олар индикаторлар арқылы өлшеніп, әлеуметтік құзыреттердің орташа балын көрсетеді;

6) зерттеушілік құзырет – зерттеу жүргізу, жаңа білім мен жаңа зияткерлік өнім алу, жаңа жоба әзірлеу, мәселенің жаңа шешімін табу барысында көрініс табатын білім, қабілет, дағды және тәжірибе жиынтығы. Зерттеушілік құзыреттерді дамытудың мақсаты – зерттеу дағдыларын қалыптастыру және үздіксіз өзін-өзі жетілдіру арқылы ғылыми зерттеу жүргізе алатын түлек даярлау;

7) әлеуметтік құзырет – тұлғаның заманауи қоғамға бейімделуіне, конструктивті және жанжалсыз өзара әрекет етуіне, кәсіби міндеттерді нәтижелі шешуіне және түрлі әлеуметтік рөлдерді атқаруына мүмкіндік беретін интегративті қасиеті. Әлеуметтік GPA студенттің практикалық тәжірибесін жинақтау мен визуализациялаудың, әртүрлі қызмет түрлеріндегі жетістіктерін ұсынудың, әлеуметтік тәжірибесі мен кәсіби біліктілігін көрсетудің ыңғайлы құралы болып табылады.

3. БАҒАЛАУДЫҢ ЖАЛПЫ ТӘСІЛДЕРІ

9. Интегралды GPA-ны енгізу туралы ережеге сәйкес жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары (ЖЖОКБҰ) түлек моделінің (hard skills, soft skills, digital skills) негізінде Білім алушылардың дағдылары мен құзыреттерінің картасын (бұдан әрі – Карта) әзірлейді және бекітеді.

10. Карта білім алушының зерттеу және жобалық қызметі, сондай-ақ қоғамдық, әлеуметтік және спорттық қызметі барысында қалыптасқан дағдылары мен құзыреттерінің тізбесін қамтиды. Бағалау жүйесін нақтылау және интегралды бағалаудың әрбір аспектісі бойынша қол жеткізілген нәтижелерді егжей-тегжейлі көрсету мақсатында Картаны зерттеушілік дағдылар мен әлеуметтік құзыреттер бөлінісінде, сондай-ақ білім беру деңгейлері бойынша жеке әзірлеу ұсынылады.

11. Карта ЖЖОКБҰ-да осы қызмет түрлерін сүйемелдейтін құрылымдық бөлімшелермен (ғылым департаменттері/бөлімшелері, тәрбие жұмысы бөлімдері және т.б.) білім алушылар өкілдерін және басқа да мүдделі тұлғаларды тарта отырып әзірленеді.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮҚ НҮ 6-2023

Картаны әзірлеу кезінде дағдылар мен құзыреттер білім алушылардың белсенділік көрсеткіштерімен және қатысу нысандарымен (университеттік, қалалық, республикалық, халықаралық деңгей) өзара сәйкестендірілуі тиіс. Әзірленген Карта алқалы органдарда – Академиялық кеңесте, Ғылыми-техникалық кеңесте, Жас ғалымдар клубында, студенттік бірлестіктерде (кеңестер, альянстар, үйірмелер, қоғамдар) талқыланып, келісіліп бекітіледі.

12. iROS және SSCI бағалау критерийлерінің өз белсенділік көрсеткіштері болады, олар мүмкіндігінше қатысу нысанына және/немесе мәртебесіне (университеттік, қалалық, республикалық, халықаралық) қарай бағаланады. 100 балдық шкалаға келтіру үшін әрбір көрсеткішке тиісті коэффициент беріледі.

13. Әлеуметтік құзыреттерді бағалау жүйесінің оқу жетістіктерімен салыстырмалылығын қамтамасыз ету мақсатында IROS және SSCI еңбек сыйымдылығы айқындалады.

IROS және SSCI еңбек сыйымдылығы зерттеушілік және әлеуметтік кредиттермен өлшенеді. Олар зерттеушілік қызметте (ЗҚ) және әлеуметтік қызметте (ӘҚ) белгілі бір нәтижелерге қол жеткізу үшін қажетті көлемді көрсетеді.

Білім алушының бір оқу жылындағы ЗҚ және ӘҚ жүктемесі 180 жұмыс күніне тең (бір семестрде 90 күн $(15 \times 6) \times 2$). Күніне білім алушы ЗҚ немесе ӘҚ-пен 1 сағаттан 3 сағатқа дейін айналысады. Осылайша, жылдық жүктеме 180 сағаттан 540 сағатқа дейін құрайды.

Демек, бір зерттеушілік немесе әлеуметтік кредит 1–3 сағат жұмысқа сәйкес келеді. Бір оқу жылында 6 кредиттен $(180/30)$ 18 кредитке дейін $(540/30)$ игеріледі. 4 жыл оқу барысында білім алушы әрбір қызмет түрі бойынша IROS немесе SSCI бойынша 24-тен 72 кредитке дейін жинауы тиіс.

14. Интегралды GPA-ны енгізу туралы ережеге сәйкес интегралды GPA білім алушының академиялық жетістіктерінің деңгейі (IGPA) ретінде есептеледі және оқу жетістіктерінің 0,5 үлесі, зерттеушілік дағдылардың 0,35 үлесі және әлеуметтік құзыреттердің 0,15 үлесінің қосындысын құрайды.

IGPA мына формула бойынша есептеледі:

$$IGPA = GPA \times 0,5 + iROS \times 0,35 + SSCI \times 0,15 \quad (1)$$

мұнда:

GPA – осы Ереженің 4-тармағы 3) тармақшасына сәйкес айқындалатын үлгерімнің орташа балы;

iROS – осы Ереженің 4-тармағы 4) тармақшасына сәйкес айқындалатын білім алушының зерттеушілік жетістіктері;

SSCI – осы Ереженің 4-тармағы 5) тармақшасына сәйкес айқындалатын білім алушының әлеуметтік және спорттық жетістіктері.

4. iROS ЗЕРТТЕУШІЛІК ҚҰЗЫРЕТТЕРІН БАҒАЛАУ

15. ROS мақсаттарына қол жеткізуге келесі негізгі нормативтік-құқықтық құжаттар ықпал етеді:

– Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары (бұдан әрі – МЖМБС).

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

ЖОО білім беру мемлекеттік стандартына (ГОСО) сәйкес, міндетті пәндер циклы (ООД) бойынша оқуын аяқтаған студент келесі жалпы компетенциялармен қамтамасыз етіледі:

- ғылыми әдістер мен нақты ғылымдағы зерттеу тәсілдерін қолданады (п. 7, тармақ 8);
- зерттеу методологиясын таңдайды және талдауды жүзеге асырады (п. 7, тармақ 13);
- зерттеу нәтижелерін қорытындылайды (п. 7, тармақ 14).

ООД циклының кәсіби және (немесе) курстық жұмыстар пәндері студенттерде келесі салалар бойынша компетенциялар қалыптастыруға бағытталған: экономика мен құқық, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері, экология және өмір қауіпсіздігі, сонымен қатар кәсіпкерлік дағдылары мен ғылыми зерттеу әдістері.

Сонымен қатар, ГОСО дескрипторларында (п. 34) студенттердің қабілеттерін сипаттайтын оқу нәтижелері көрсетілген:

-әлеуметтік, этикалық және ғылыми тұрғыдан ойлауды ескере отырып, тұжырым жасау үшін ақпарат жинау және оны интерпретациялау қабілеті (п. 3);

- оқу дағдылары, олар өз бетінше әрі әрі қарай оқуды жалғастыру үшін қажет (п. 5);
- ғылыми зерттеу әдістерін және академиялық жазу тәсілдерін білу және оларды өз пән саласында қолдану қабілеті (п. 6).

Қызметтің үлгілік қағидаларында жоғары оқу орындарының студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысын ұйымдастыру, сондай-ақ инновациялық оқыту технологияларын және ғылыми зерттеу нәтижелерін оқу процесі мен өндіріске енгізу функциялары көзделген.

Қазақстан Республикасының Жаңа кәсіптер атласында болашақ дағдылар мен құзыреттер қатарында зерттеушілік дағдылар да атап көрсетілген: әлеуметтік-экономикалық, техникалық және цифрлық (үлкен деректерді талдау, логикалық ойлау, киберқауіпсіздік), когнитивтік және іргелі (сыни жүйелі ойлау, өзгерістерге дайындық) және т.б.

16. Зерттеушілік қызмет ізденістік белсенділіктің болуын, алынған нәтижелерді талдауды және бағалауды, болжауды (гипотеза құру), модельдеуді, зерттеу әрекетін түзетуді, сондай-ақ практикалық қолдануды (бақылау және эксперимент) қамтиды.

17. Зерттеушілік қызмет аясында білім алушылардың белсенділігінің келесі көрсеткіштері айқындалады:

– ғылыми жобалар мен бағдарламаларға, стартаптарға және коммерцияландыру жобаларына қатысу;

– ғылыми тағылымдамадан өту;

– ғылыми қызмет нәтижелері мен жарияланымдар (баяндама, презентация, мақала, зияткерлік меншік және авторлық құқық объектілеріне өтінім немесе қорғау куәлігі, ғылыми жабдықта жұмыс істеу дағдыларын меңгергені туралы сертификат);

– ғылыми жобалар конкурстарында, олимпиадаларда, хакатондарда, ғылыми көрмелерде және т.б. жүлделі орын алу;

– ғылыми іс-шараларға (конференциялар, семинарлар/вебинарлар, ғылыми жобалар конкурстары, олимпиадалар, хакатондар, ғылыми көрмелер және т.б.) қатысу немесе оларды ұйымдастыру.

18. Әрбір белсенділік көрсеткіші мүмкіндігінше санына, қатысу нысанына және/немесе мәртебесіне қарай (мысалы, университетішілік, қалалық, республикалық, халықаралық деңгей) бағаланады. 100 балдық шкалаға келтіру үшін әрбір көрсеткішке тиісті салмақ коэффициенті беріледі.

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮҚ НҰ 6-2023

19. iROS зерттеушілік құзыреттерінің қорытынды мәні белгілі бір белсенділік түрі бойынша алынған балдардың оның салмақ коэффициентіне көбейтінділерінің қосындысы ретінде есептеледі.

iROS мына формула бойынша есептеледі:

$$iROS = \sum IA_n \times BK \quad (2)$$

мұнда:

n – зерттеушілік белсенділіктің тиісті түрі;

IA – тиісті белсенділік түрі бойынша балл;

BK – оның салмақ коэффициенті.

Белсенділік көрсеткіштері бойынша балдар мен салмақ коэффициенттерінің үлгілік бөлінісі 1-кестеде келтіріледі.

iROS есептеу мысалы:

Студент Ахметов А.:

– республикалық деңгейдегі ғылыми жобаға қатысты – 59 балл, салмақ коэффициенті 0,3 → 17,7 балл ($59 \times 0,3$);

– шетелде ғылыми тағылымдамадан өтті – 85 балл, салмақ коэффициенті 0,15 → 12,75 балл ($85 \times 0,15$);

– халықаралық шетелдік конференцияда 1 рет баяндама жасады – 85 балл, салмақ коэффициенті 0,1 → 8,5 балл ($85 \times 0,1$);

– ҚР-да өткен халықаралық конференцияда 1 мақала жариялады – 65 балл, салмақ коэффициенті 0,1 → 6,5 балл ($65 \times 0,1$);

– 2 рет ЖОО олимпиадасының жүлдегері атанды – 25 балл, салмақ коэффициенті 0,25 → 6,25 балл ($25 \times 0,25$);

– 1 рет республикалық ғылыми жобалар конкурсының жүлдегері болды – 45 балл, салмақ коэффициенті 0,25 → 11,25 балл ($45 \times 0,25$);

– ҚР-да халықаралық деңгейдегі ғылыми көрмеге 4 рет қатысты – 70 балл, салмақ коэффициенті 0,1 → 7 балл ($70 \times 0,1$).

Осылайша, Ахметов А. студентінің iROS көрсеткіші:

$iROS = 59 \times 0,3 + 85 \times 0,15 + 85 \times 0,1 + 65 \times 0,1 + 25 \times 0,25 + 45 \times 0,25 + 70 \times 0,1 = 84,95$
балл

84,95 балл B+ бағасына сәйкес келеді.

20. Зерттеушілік белсенділік көрсеткіштері мен олардың коэффициенттері ұсынымдық сипатқа ие және білім беру деңгейлері мен даярлау бағыттарының ерекшеліктерін ескере отырып толықтырылуы немесе өзгертілуі мүмкін.

5. SSCI ӘЛЕУМЕТТІК ҚҰЗЫРЕТТЕРІН БАҒАЛАУ ТӘРТІБІ

21. Білім берудегі заманауи құзыреттілік тәсіл жоғары оқу орны тарапынан білім беру және әлеуметтік-мәдени ортаны қалыптастыруды, сондай-ақ тұлғаның жан-жақты дамуына қажетті жағдайлар жасауды талап етеді.

22. Жоғары мектептің негізгі міндеттері – жоғары білікті болашақ мамандарды даярлау және әлеуметтік тұрғыдан жетілген тұлғаны тәрбиелеу. Қазіргі білім беру

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҰҚ НҰ 6-2023

моделінде оқыту мен тәрбиелеу үдерістері біртұтас жүйе ретінде қарастырылады. Сонымен қатар еңбек нарығының талаптары ескерілуі тиіс:

- адамның әлеуметтік және кәсіби ортадағы өзгерістерге үнемі бейімделуі;
- кәсіби құзыреттерді дамыту;
- тұлғалық қасиеттерді жетілдіру;
- жаңа білімді тұрақты түрде игеру қабілеті;
- қызметтің бір түрінен екіншісіне тез ауыса білу;
- кәсіби қызметтің әртүрлі түрлерін ұштастыра алу.

23. Тұлғаның қоғам мен экономиканың жаңа талаптарына сәйкестігі кәсіби және әлеуметтік-тұлғалық құзыреттердің болуын талап етеді.

ЖОО-да оқу кәсіби құзыреттерді меңгерумен қатар әлеуметтік-тұлғалық құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған.

Әлеуметтік құзыреттілік – тұлғаның қоғамда бейімделуіне, конструктивті әрі жанжалсыз өзара әрекет етуіне, кәсіби міндеттерді нәтижелі шешуіне және әртүрлі әлеуметтік рөлдерді атқаруына мүмкіндік беретін интегративті қасиет.

Әлеуметтік-тұлғалық құзыреттер құрылымында екі блок ажыратылады: персоналдық және коммуникативтік.

Жеке:

– қызмет стилін қалыптастыру кезінде өз тұлғасының психологиялық ерекшеліктерін (темперамент типі, интроверттік немесе экстраверттік мінез-құлық және т.б.) тиімді пайдалана білу қабілеті

– өзін-өзі тану және өзін-өзі дамыту дағдылары, яғни артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау және жағымсыз қасиеттерін түзету;

– тұлғалық және кәсіби даму мақсаттарын қою және оларды іске асыру жолдарын айқындау;

– өзін-өзі жүзеге асыру және өзін-өзі өзектендіру дағдылары, үздіксіз білім алуға және біліктілігін арттыруға дайын болу;

– уақытты тиімді пайдалану, қызметін жоспарлау және ұйымдастыру, демалысқа, спортқа немесе хоббиге уақыт бөлу;

– психикалық және физикалық денсаулықты сақтау, күйзелісті еңсеру дағдылары.

Коммуникативтік:

– әртүрлі мәдениет, дін және тіл өкілдерімен түрлі салада тікелей тұлғааралық қарым-қатынас жасау дағдылары;

– тұлғааралық өзара әрекеттесуді ұйымдастыру үшін ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану;

– жанжалды жағдайларды болжау және талдау, конструктивті мінез-құлық таныту, өзгенің пікірін құрметтеу;

– нақты міндеттерді шешу және мақсаттарға жету үшін ынтымақтастыққа дайын болу;

– өз білімін, білігін, дағдыларын көрсете алу, топқа жетекшілік ету, шешім қабылдау және оның салдарын болжай алу, белсенді азаматтық ұстаным таныту.

Аталған құзыреттер оқу, тәрбие, практикалық және зерттеушілік міндеттерді шешу барысында, сондай-ақ жаңа білім алу және бұрынғы тәжірибені қолдану арқылы қалыптасады.

Әлеуметтік құзыреттіліктердің мысалдары – коммуникативтік құзыреттіліктер, әлеуметтік кәсіпкерлік, жалпы құқықтық және экономикалық сауаттылық, қоғамның жасырын, көлеңкелі ерекшеліктерін түсіне білу, жауапкершілік қабылдай алу қабілеті,

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

соңынан ерте білу қабілеті, әлеуметтік рөлдер мен тұлғааралық қатынастарды түсіне білу, ұзақ мерзімді серіктестік қатынастар орната білу, өзінің имиджін басқара алу қабілеті.

Әлеуметтік-тұлғалық құзыреттерді қалыптастыруға ықпал ететін тәрбие жұмысының нысандары:

- студенттік өзін-өзі басқару органдарының қызметі;
- студенттік клубтар, бірлестіктер, үйірмелер;
- кафедра, факультет, университет күндеріне арналған іс-шаралар;
- спорттық іс-шаралар;
- салауатты өмір салтын насихаттауға бағытталған іс-шаралар;
- шығармашылық шеберлік байқаулары, конкурстар, қала күндеріне қатысу.

Білім алушылардың әлеуметтік құзыреттіліктерін дамытудың мақсаты – белсенді азаматтық ұстанымды қалыптастыру, отансүйгіштік идеяларын және ел игілігі үшін еңбек ету құндылықтарын насихаттау, жастарды әлеуметтік маңызы бар мәселелерді шешуге тарту арқылы түлекті қоғамға қызмет етуге даярлау.

Өз кезегінде бұл мақсат келесі міндеттерді көздейді:

- білім алушыларда белсенді азаматтық ұстанымды тәрбиелеу, көшбасшылық және адамгершілік-этикалық қасиеттерді, патриотизм сезімін және т.б. қалыптастыру;
- жоғары әлеуметтік және азаматтық жауапкершілігі бар болашақ маманның тұлғасын дамыту;

– қазақстандық бірегейлік пен бірлік құндылықтарын, қоғамдық сананы жаңғырту бағдарламасының рухани-адамгершілік құндылықтарын және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті қалыптастыру;

– білім алушыларды әлеуметтік-психологиялық және ақпараттық-насихаттық бағыттағы жобаларға тарту;

– білім алушылардың әлеуметтік тәжірибеге қатысуы арқылы өздерін көрсетуіне, әлеуетін жүзеге асыруына және лайықты танылуына мүмкіндік беру;

– әлеуметтік міндеттерді шешу үшін өзін-өзі жүзеге асыру және өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын меңгеру.

Тұлғаның әлеуметтік дамуының негізгі түрлеріне мыналар жатады:

– патриотизмді, азаматтықты, адамгершілікті, құқықтық мәдениетті, ұлтаралық және конфессияаралық толеранттылықты қалыптастыру, білім алушылардың жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамыту;

– қоршаған ортаны қорғауға, аумақтарды абаттандыруға қатысу;

– тарихи және мәдени мұраны сақтау мүмкіндіктерін жасауға, тарихи-мәдени ортаны қалпына келтіруге және сақтауға қатысу;

– білім беруді, ғылымды, мәдениетті дамытуға, білім мен инновацияларды насихаттауға қатысу;

– дене шынықтыруды, спортты және белсенді демалысты насихаттауға, қалалық, республикалық қоғамдық және халықаралық дене шынықтыру-спорттық іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу;

– салауатты өмір салтын насихаттау бойынша жұмыс жүргізу, әлеуметтік маңызы бар аурулардың таралуына қарсы профилактикалық жұмыстарды ұйымдастыру және өткізу;

– қалалық, республикалық және халықаралық мәдени, бұқаралық және өзге де ойын-сауық әрі қоғамдық іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу.

24. SSCI бағалау критерийлері келесі әлеуметтік белсенділік көрсеткіштерін қамтиды:

- оқытуға көмек (service learning – SL);

 SHEIKH MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

- коммуникация (communication – Com);
- креативтілік (creativity – Cr);
- спорт және салауатты өмір салты (sport and healthy lifestyle – SHL);
- зияткерлік даму (intellectual development – ID);
- көпшілік алдында сөйлеу (public speaking – PS).

25. Оқытуға көмек (SL) көрсеткішіне мыналар жатады: – оқытуға көмек (пәндер бойынша консультациялар); – волонтерлік қызмет; – сыртқы көмек, мысалы, елдегі лицейлер мен мектептерге қамқорлық жасау; – IT volunteer project, оның ішінде халыққа арналған цифрлық сауаттылық курстары, e.gov жүйесімен жұмыс істеуге көмек көрсету және т.б.; – «Жасыл қозғалыс» және экологиялық даму.

26. Com (коммуникация) көрсеткішіне: студенттік клуб жұмысына белсенді қатысу, студенттік ұйымдарда көшбасшы болу, пайдалы ақпарат тарату (соның ішінде әлеуметтік желілер арқылы), психолог тапсырмаларын орындау арқылы коммуникативтік қабілеттерді дамыту жатады.

27. Cr (креативтілік) көрсеткішіне: идеяларды ұсыну және жобаларда жүзеге асыру, эссе, презентация, бейнеролик конкурстарына қатысу, университеттік іс-шараларда шығармашылық белсенділік таныту, дебат және КВН қозғалысына қатысу жатады.

28. SHL (спорт және СӨС) көрсеткішіне: университет атынан түрлі деңгейдегі жарыстарға қатысу, салауатты өмір салтын насихаттау іс-шараларын ұйымдастыру, ұлттық спорт түрлері бойынша жарыстар өткізу, дұрыс тамақтану мен зиянды әдеттерден бас тартуды насихаттау жатады.

29. ID (зияткерлік даму) көрсеткішіне: зияткерлік ойындар, кітап оқу, мәдени іс-шараларға қатысу, экскурсиялар, білім беру шеберлік сыныптары, лекциялар, пікірталастар және квесттер жатады.

30. PS (көпшілік алдында сөйлеу) көрсеткішіне: Story telling, TedX алаңдарына қатысу, келіссөздер жүргізу, көптілділік дағдыларын көрсету жатады.

31. SSCI жалпы балы мына формула бойынша есептеледі:

$$SSCI = \sum IA_m \times BK \quad (3)$$

мұнда:

m – әлеуметтік белсенділіктің тиісті түрі;

IA – тиісті белсенділік бойынша балл;

BK – салмақ коэффициенті.

Коэффициенттерді ЖЖОКБҰ даярлау бағыттарының ерекшеліктерін ескере отырып дербес белгілей алады.

32. Әрбір көрсеткіш қатысу нысанына (ұйымдастыру немесе қатысу) және/немесе мәртебесіне (университетшілік, қалалық, республикалық, халықаралық) қарай бағаланады.

33. 100 балдық шкалаға келтіру үшін әр көрсеткішке тиісті коэффициент беріледі. Көрсеткіштер мен коэффициенттер ұсынымдық сипатта болады және білім беру деңгейіне, даярлау бағытының ерекшелігіне қарай өзгертілуі мүмкін.

SSCI есептеу мысалы:

Студент Ахметов А.:

- волонтерлік қозғалысқа қатысады, бұл белсенділік 60 баллмен бағаланады, 0,2 салмақтық коэффициентті ескере отырып, тиісті белсенділік түрі бойынша балл саны 12 балды құрайды ($60 \text{ балл} \times 0,2 \text{ салмақ коэф.}$);

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

- ҚР-да республикалық және халықаралық деңгейде КВН-ға қатысты, бұл белсенділік 80 баллмен бағаланады, 0,2 салмақтық коэффициентті ескере отырып, тиісті белсенділік түрі бойынша 16 балл алынады ($80 \text{ балл} \times 0,2 \text{ салмақ коэф.}$);

- университет атынан футбол жарыстарына қатысты, бұл белсенділік 60 баллмен бағаланады, 0,15 салмақтық коэффициентті ескере отырып, 9 балл құрайды ($60 \text{ балл} \times 0,15 \text{ салмақ коэф.}$);

- ЖИТС-пен күресудің дүниежүзілік күніне арналған «Өмір тамаша – оны құртпаңыз» атты бейнероликті Facebook желісінде дайындап, жариялады, бұл белсенділік 100 баллмен бағаланады, 0,2 салмақтық коэффициентті ескере отырып, 20 балл құрайды ($100 \text{ балл} \times 0,2 \text{ салмақ коэф.}$);

- графикалық дизайн бойынша мастер-класстан өтті, бұл белсенділік 50 баллмен бағаланады, 0,1 салмақтық коэффициентті ескере отырып, 5 балл құрайды ($50 \text{ балл} \times 0,1 \text{ салмақ коэф.}$);

- халықаралық студенттік форумға қатысты, бұл белсенділік 100 баллмен бағаланады, 0,2 салмақтық коэффициентті ескере отырып, 20 балл құрайды ($100 \text{ балл} \times 0,2 \text{ салмақ коэф.}$).

Осылайша, Ахметов А. студентінің SSCI көрсеткіші:

$$SSCI = 60 \times 0,2 + 80 \times 0,2 + 60 \times 0,15 + 100 \times 0,2 + 50 \times 0,1 + 100 \times 0,2 = 82 \text{ балл.}$$

82 балл «В» бағасына сәйкес келеді.

6. БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ МОТИВАЦИЯЛЫҚ САЯСАТЫ

34. Білім алушылардың мотивациялық саясаты білім беру бағдарламаларының мазмұнын жүзеге асыру және қосымша/формалды емес білім беру форматында зерттеу және әлеуметтік жұмысқа ынталандыратын жағдайлар құру арқылы оқушыларды зерттеу және әлеуметтік үдерістерге тартуға бағытталған. Бұл саясат зерттеу және әлеуметтік дағдылар мен құзыреттерді дамытуға бағытталған.

35. Білім алушылардың зерттеу және әлеуметтік бағыттағы қызметке мотивациясын қамтамасыз ету мақсатында төмендегі ынталандыру шаралары мен түрлі стимуляция әдістері ұсынылады:

- аталған шәкіртақылар тағайындау;
- рейтингілік журналдарда мақалалар жариялау үшін акшалай сыйақы беру;
- шетелдік тағылымдамаға жіберу кезінде артықшылықтар беру;
- ғылыми конференциялар, конкурстарға қатысуға кеткен шығындарды өтеу;
- академиялық мобильділік;
- ең белсенді оқушылар арасында «Жыл студенті» байқауын өткізу, жеңімпаздарды дипломдармен және түрлі номинациялар бойынша бағалы сыйлықтармен марапаттау;
- студенттік өзін-өзі басқару органдарының үздік өкілдерін жыл сайын анықтап, марапаттау;
- жыл сайын мәдени-демалыс іс-шараларына шығу және жолдама беру;
- студенттердің қалалық, республикалық және халықаралық конкурстар мен жарыстарға қатысуын ұсыну және қолдау;
- университеттің ресми ресурстарында үздік оқушылардың жетістіктері туралы роликтер мен мақалалар жариялау;
- игерілген дағдылар мен құзыреттерді ескере отырып, неформалды білімді қайта есептеу (перезачет) рәсімін ұйымдастыру;

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҰҚ НҰ 6-2023

- сыртқы семинарларға қатысу, бейіндік ауысымдарға, туристік сапарларға және т.б. қатысу;

- оқушыларды материалдық емес түрде ынталандыру жүйесі: алғыс хаттар, грамоталар, жұмыс берушілер алдында ұсыныс хаттар (ходатайства) беру.

7. ИНТЕГРАЛДЫ GPA ФОРМУЛАСЫ

$$IGPA = Da * AGPA + Dn * IROS + Ds * SSCI$$

Мұндағы:

IGPA – интегралды GPA;

AGPA – академиялық GPA;

IROS – ғылыми GPA (Indicators of Research-Oriented Study);

SSCI – әлеуметтік GPA (Social and Sporty Competition Indicators);

Da – академиялық GPA үлесі;

Dn – ғылыми GPA үлесі;

Ds – әлеуметтік GPA үлесі

Академиялық дәреже	Академиялық GPA	Әлеуметтік GPA	Ғылыми GPA	Интегралды GPA
Бакалавр	0,5	0,2	0,3	1
Маман	0,5	0,2	0,3	1
Ғылыми-педагогикалық	0,5	0,2	0,3	1
Бейіндік	0,5	0,2	0,3	1

8. ЖАСТАР САЯСАТЫ ЖӘНЕ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫ БАСҚАРМАСЫНЫҢ IROS ЕСЕПТЕУ ТӘРТІБІ

№	Белсенділік көрсеткіштері	Мәртебе								
		Қалалық	Облыстық	Республикалық	Халықаралық	Берілген ұйымның деңгейінде	Қазақстан Республикасындағы халықаралық	Шетелдегі халықаралық	Қосымша балл «ұйымдастырушы»	Салмақтық коэффициент (СК)
1	Волонтерлық қызмет	50	60	80	100	40	100	100	10	0,2
2	Конференциялар, брифингтер, көпшілік алдында сөз сөйлеу	50	60	80	100	40	100	100	10	0,2
3	Спорт	50	60	80	100	40	100	100	10	0,1
4	Студенттік өзін-өзі басқару органдарын ұйымдастыру және оған қатысу	50	60	80	100	40	100	100	10	0,1
5	Университет имиджіне қосқан үлес	50	60	80	100	40	100	100	10	0,2
6	Шығармашылық қызмет	50	60	80	100	40	100	100	10	0,1
7	Басқа	50	60	80	100	40	100	100	10	0,1

 ITU SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

9. ҒЫЛЫМИ GPA ЕСЕПТЕУ ФОРМАСЫ

Балл_{вид М1} = Макс балл_{вид М1} + $\sum_{k=1}^n$ доп.балл_{k вид М1} в соответствии со статусом вовлеченности

$$\text{Әлеуметтік GPA} = \frac{\sum_{k=1}^n k \cdot (\text{доля}_{\text{вид мероприятия } Mk} * \text{Балл}_{\text{вид мероприятия } Mk})}{\sum_{k=1}^n k \cdot (\text{доля}_{k \text{ вида } M1, \text{ в которых участвовал}})}$$

n – бір іс-шара түріне қатысу саны

Б – бір іс-шара түріне қатысу мәртебесіне сәйкес берілетін балл

(M) Іс-шара түрі бойынша балл – бір іс-шара түрі бойынша есептелген балл

10. СТУДЕНТТІҢ IROS ЕСЕПТЕУ ТӘРТІБІНІҢ ҒЫЛЫМИ ЖҰМЫСТАР ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАЙЛАНЫСТАР БАСҚАРМАСЫ

Зерттеу қызметі аясында білім алушылардың келесі белсенділік көрсеткіштері айқындалады:

- ғылыми жобалар мен бағдарламаларға, стартаптарға және коммерцияландыру жобаларына қатысу;
- ғылыми тағылымдамадан өту;
- ғылыми қызмет нәтижелері мен жарияланымдар (баяндама, презентация, мақала, авторлық куәлік, патент);
- ғылыми жобалар байқауларында, олимпиадаларда, хакатондарда, ғылыми көрмелерде және т.б. жүлделі орындар алу;
- ғылыми іс-шараларға қатысу (конференциялар, семинарлар/вебинарлар, ғылыми жобалар байқаулары, олимпиадалар, хакатондар, ғылыми көрмелер, Enactus және т.б.);
- академиялық ұтқырлық.

Әрбір белсенділік көрсеткіші қатысу санына, қатысу формасына және/немесе мәртебесіне қарай (мысалы, байқауларға қатысу – жоғары оқу орны ішіндегі, қалалық, облыстық, республикалық, халықаралық деңгейлерде) мүмкіндігінше бағалануы тиіс. 100 балдық шкалаға келтіру мақсатында әр көрсеткішке тиісті коэффициент белгіленеді.

Зерттеушілік құзыреттердің iROS көрсеткішінің қорытынды мәні белгілі бір белсенділік үшін алынған балл мен оның салмақтық коэффициентінің көбейтінділерінің қосындысы ретінде есептеледі.

№	Белсенділік көрсеткіштері	Мәртебе								
		Қалалық	Облыстық	Республикалық	Халықаралық	Берілген ұйымның жанында	Қазақстан Республикасындағы халықаралық	Шетелдегі халықаралық	Қосымша балл «ұйымдастырушы»	Салмақтық коэффициент
1	Өзге ғылыми қызмет	100	100	100	100	100	100	100	10	0,2
2	Ғылыми жарыс	100	100	100	100	100	100	100	10	0,2
3	Ғылыми симпозиум	100	100	100	100	100	100	100	10	0,1
4	Өнертабыстық қызмет	100	100	100	100	100	100	100	10	0,2
5	Ғылыми-зерттеу жұмыстары	100	100	100	100	100	100	100	10	0,1
6	Жариялымдар	100	100	100	100	100	100	100	10	0,2

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҰҚ НҰ 6-2023

11.ҒЫЛЫМИ GPA ЕСЕПТЕУ ФОРМАСЫ

$$\text{Балл}_{\text{вид M1}} = \text{Макс балл}_{\text{вид M1}} + \sum_{k=1}^n \text{доп.балл } k_{\text{вид M1 в соответствии со статусом вовлеченности}}$$

$$\text{Социальный GPA} = \frac{\sum_{k=1}^n (\text{доля}_{\text{вид мероприятия Mk}} * \text{БАЛЛ}_{\text{вид мероприятия Mk}})}{\sum_{k=1}^n (\text{доля } k_{\text{вида M1, в которых участвовал}})}$$

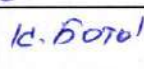
n – бір іс-шара түріне қатысу саны

Б – бір іс-шара түріне қатысу мәртебесіне сәйкес берілетін балл

(M) Іс-шара түрі бойынша балл – бір іс-шара түрі бойынша есептелген балл

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

12. КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Қызметі	Аты-жөні	Қолы	Күні
Академиялық жұмыстар жөніндегі проректор	А.С. Кадырова		08.09.2025 г.
Сапа, аккредиттеу және рейтинг басқармасының басшысы	Б.К. Жундибаева		08.09.2025 г.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҰҚ НҰ 6-2023

13.ТАНЫСУ ПАРАҒЫ

№ п/п	Лауазымы	Т.А.Ә.	Күні	Қолы
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-9-2023
	Академиялық саясат басқармасы Интегралды GPA туралы ереже	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

14. ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

№	Бөлім №	Парақтың №	Енгізу күні	Негіздеме	Өзгерту	Қолы
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						
32.						
33.						
34.						
35.						
36.						
37.						
38.						
39.						
40.						
41.						